

Prof. univ. dr. VICTOR MUNTEANU

– coordonator –

Lect. univ. dr. ALICE ȚÎNȚA

Asist. univ. drd. MIRELA NICULAE

BAZELE CONTABILITĂȚII

CAIET DE LUCRĂRI PRACTICE

(EXERCIȚII DE LOGICĂ CONTABILĂ ȘI LUCRARE PRACTICĂ MONOGRAFICĂ)

Ediția a V-a revăzută și adăugită

Prof. univ. dr. VICTOR MUNTEANU

– coordonator –

Lect. univ. dr. ALICE ȚÎNȚA

Asist. univ. drd. MIRELA NICULAE

BAZELE CONTABILITĂȚII

CAIET DE LUCRĂRI PRACTICE

**(EXERCIȚII DE LOGICĂ CONTABILĂ ȘI LUCRARE
PRACTICĂ MONOGRAFICĂ)**

Ediția a V-a revăzută și adăugită



EDITURA UNIVERSITARĂ
București 2017

Colecția ȘTIINȚE ECONOMICE

Redactor: Gheorghe Iovan

Tehnoredactor: Ameluța Vișan

Coperta: Monica Balaban

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MUNTEANU, VICTOR

Bazele contabilității : caiet de lucrări practice : (exerciții de logică contabilă și lucrare practică monografică) / Victor Munteanu (coord.),

Alice Țița, Mirela Niculae. - Ed. a 5-a, reviz.. - București : Editura Universitară, 2017

Conține bibliografie

ISBN 978-606-28-0652-1

I. Țița, Alice

II. Niculae, Mirela

657

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786062806521

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2017

Editura Universitară

Director: Vasile Muscalu

B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București

Tel.: 021 – 315.32.47 / 319.67.27

www.editurauniversitara.ro

e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021-315.32.47 / 319.67.27 / 0744 EDITOR / 07217 CARTE

comenzi@editurauniversitara.ro

O.P. 15, C.P. 35, București

www.editurauniversitara.ro

CUPRINS

Prefață	7
---------------	---

PARTEA I - EXERCITII DE LOGICĂ CONTABILĂ

Capitolul 1 - <i>Contabilitatea – evoluție istorică, definiție.....</i>	9
Capitolul 2 - <i>Contabilitatea – componentă a sistemului informațional financiar - contabil.....</i>	11
Capitolul 3 - <i>Obiectul și metoda contabilității.....</i>	22
Capitolul 4 - <i>Modele de bază privind situația patrimoniului (active,datorii si capitaluri proprii) și a rezultatelor obținute.....</i>	39
Capitolul 5 - <i>Teorie și model privind contul. Mecanismul contabil: Analiza, înregistrarea și controlul tranzacțiilor în conturi.....</i>	60
Capitolul 6 - <i>Documentele contabile.....</i>	76
Capitolul 7 - <i>Evaluarea și recunoașterea elementelor din situațiile financiare.....</i>	106

PARTEA A II-A – LUCRARE PRACTICĂ MONOGRAFICĂ

<i>Lucrare practică monografică.....</i>	113
<i>Planul de Conturi General.....</i>	181
<i>Bibliografie.....</i>	197

PREFAȚĂ

Încercarea noastră de a publica un caiet de lucrări practice este inevitabil însoțită de întrebarea: de ce ? Existența acestuia este justificată printr-o dublă motivație:

- prima, dorința de a pune la dispoziția studenților anului I, un ansamblu coerent de aplicații, rezolvate și nerezolvate, care să le permită o mai bună consolidare a cunoștințelor dobândite la disciplina “Bazele contabilității”. De asemenea, credem că studenții trebuie să se implice mai mult în formarea lor prin desprinderea de notițele de curs pe care trebuie să le vadă doar ca punct de plecare și atât.
- cea de-a doua, încercarea de a ne concretiza activitatea didactică desfășurată la seminarii printr-un material scris.

Elaborat în concordanță cu Fisa disciplinei “Bazele contabilității” și având ca principala sursă de inspirație manualul “Bazele contabilității” ediția a V-a 2017, revăzută și adăugită, acest caiet se prezintă sub forma unui triptic în al cărui conținut se regăsesc: un minimum de elemente teoretice, aplicații rezolvate și aplicații propuse spre rezolvare în cadrul seminariilor. De asemenea, se oferă posibilitatea realizării unei autoevaluări printr-un set de teste grilă conceput la nivelul fiecărui capitol.

Prin ce se particularizează mesajul nostru?

La nivelul primului an de studiu, propunem să nu se supracodifice demersul și să nu se facă abuz de statutul de tehnică al contabilității. Am vrea ca studentul să vadă o altă imagine a contabilității decât cea a unei tehnici de gestionare a resurselor, drepturilor și obligațiilor aferente. Contabilitatea înseamnă de fapt o punte de comunicare între trecut și viitor, un aliat în orice proces decizional referitor la afaceri, dar și un veritabil avocat în eventualele dispute cu partenerii comerciali sau orice altă persoană interesată de informații referitoare la o entitate.

Dorim să punem accentul, dincolo de tradiționalul concept de patrimonialitate, pe abordarea pe fluxuri, pe delimitările în timp și spațiu pe care le generează ținerea unei contabilități.

Un caiet de exerciții practice nu poate neglija o realitate simplă: viața unei entități care înseamnă operații și alte evenimente care trebuie să fie înregistrate prin sistemul de conturi. Asimilarea cunoștințelor legate de cont trebuie să plece de la conceptele de “utilizări” și “resurse”, iar înregistrarea operațiilor în contabilitate trebuie subordonată nevoii de a reflecta cele trei mari cicluri ale activității unei entități: cel de exploatare, cel de investiții și cel de finanțare.

Considerăm că la nivelul primului an de studiu al contabilității, studentul nu trebuie să fie tributar încadrării acestei discipline în schema rigidă a unui plan de conturi (instrument necesar, dar care poate să fie valorizat în al doilea an de studiu).

Celelalte capitole fac referință la: utilizatorii informației contabile, remarcarea caracterului dualist al utilității contabilității; detalierea reprezentării entității prin imaginile sugerate de situațiile financiare; recursul la documente pentru justificarea înregistrărilor în contabilitate; implicarea calculațiilor în contabilitate, mai ales atunci când se stabilesc bazele pentru măsurarea elementelor de avere și se determină rezultatele.

Pentru cunoașterea concretă a modului de întocmire a lucrărilor contabile, se solicită elaborarea unei **monografii**.

Cu dorința explicită de a da o expresie nouă mesajului pe care profesorul de contabilitate trebuie să-l transmită studenților, autorii sunt conștienți de caracterul perfectibil al acestui caiet de lucrări practice. Este și motivul pentru care așteptăm cu plăcere eventuale sugestii de la colegii noștri pentru o posibilă reeditare, exprimându-ne în acest sens, cu anticipație, mulțumirile.

AUTORII

Octombrie 2017

PARTEA I – EXERCIIII DE LOGICĂ CONTABILĂ

CAPITOLUL I – CONTABILITATEA – EVOLUTIE ISTORICA, DEFINIRE

Cuvinte cheie: etimologie, definiția contabilității, etapizarea și periodizarea contabilității.

1.1. Scurtă privire istorică asupra contabilității

Denumirea de contabilitate provine din latinescul „computare” (a număra, a conta).

Contabilitatea este definită în triplă ipostază: știință a conturilor, ansamblul informațiilor din conturile unui individ sau colectivități, serviciul însărcinat cu ținerea conturilor.

Contabilitatea este un sistem de informare supus unor convenții și norme definite social și nu poate exista sau dezvolta decât în societăți umane care au atins un grad de organizare ridicat. Contabilitatea a parcursul drumul de la practică la teorie.

Contabilitatea este o știință vastă și complexă, originea ei urcând până în antichitate, dar tehnica ei a fost pusă la punct de italieni la sfârșitul Evului Mediu. Cel mai vechi registru de contabilitate dublă menționat în literatura de specialitate italiană este cel al bancherilor cetății Genova, datând din anul 1340.

Părintele și fondatorul contabilității este considerat Luca Paciolo, care a publicat la Veneția în anul 1494 lucrarea intitulată „Suma de l'aritmetica, geometrica, proporzioni et proporzionalita”, lucrare care fundamentează metoda înregistrării contabile în dublă partidă. În România, prima lucrare de contabilitate a fost tipărită în anul 1819 la Brașov, sub titlul „Pravila comerțială” și aparține lui Emanoil I. Nichifor, fiind o traducere din limba germană.

1.2. Etapele formării și dezvoltării contabilității

- Perioada Evului Mediu până la începutul secolului al XIX-lea: evoluție sinuoasă în conturarea și consolidarea contabilității în partidă dublă, având la momentul respectiv rol economic și administrativ;
- Secolul XIX și prima jumătate a secolului XX: consacrarea bilanțului și contului de rezultate, creșterea rolului contabilului în raporturile dintre asociați, acționari și conducerea întreprinderii, dezvoltarea contabilității analitice și conturarea separațiunii între contabilitatea generală și cea analitică.

- Perioada contemporană: normalizarea și reglementarea contabilității generale și dezvoltarea cercetării științifice în domeniul contabilității.

*În concluzie, contabilitatea este o **disciplină informațională**. Ea studiază efectele tranzacțiilor economice și ale altor evenimente asupra situației economico-financiare, precum și asupra poziției financiare, performanței financiare și a fluxurilor de trezorerie din întreprindere, în scopul informării utilizatorilor interni și externi. Prin limbajul său, prin sistemul propriu de concepte și proceduri, contabilitatea este singura disciplină care poate furniza informații financiare despre o întreprindere. Aceste informații formează baza pentru evaluarea întreprinderii de către un ansamblu de utilizatori din interiorul și din exteriorul societății.*

EVALUARE ORALĂ

1. Enumerați etapele formării și dezvoltării contabilității.
2. Care este legătura dintre contabilitate și celelalte științe economice?
3. În ce măsură contabilitatea poate fi definită ca o tehnică de informare a oricărei entități ?

Teste grilă

Încercuiți varianta corectă:

1. Părintele și fondatorul contabilității este considerat:
 - a) Spiridon Iacobescu
 - b) Sombart Weiner
 - c) Luca Paciolo
 - d) Bernard Colasse
2. Prima lucrare de contabilitate apărută în România, aparține lui:
 - a) Emanoil I. Nichifor
 - b) Ion Ionescu de la Brad
 - c) Ion Evian
 - d) Alexandru Sorescu

CAPITOLUL II - CONTABILITATEA, COMPONENTĂ A SISTEMULUI INFORMAȚIONAL FINANCIAR - CONTABIL

Cuvinte cheie: contabilitate; artă, tehnică, știință, limbaj, evidență economică, sistem informațional financiar-contabil, contabilitate financiară, contabilitate de gestiune, utilizatori de informații contabile, normalizare contabilă

2.1. Locul contabilității în sistemul științelor economice

Aspecte teoretice

Pentru un student aflat în fața primelor seminarii de contabilitate, nevoia de a nuanța statutul contabilității pare puțin evidentă sau poate, deloc evidentă.

Studentul trebuie să afle că, pentru el, această nouă disciplină are sau poate avea consecințe practice, mai ales dacă intenționează să devină contabil, economist, lucrător în domeniul financiar-contabil.

În acest context, credem că este legitimă întrebarea: în ce fel o activitate umană cum este contabilitatea care are prin excelență o finalitate practică, poate fi considerată și științifică? Apoi, care este poziția contabilității în cadrul disciplinelor științifice ?

Localizarea contabilității în ansamblul cunoașterii științifice trebuie făcută pornind de la clasificarea științelor. După obiectul de studiu, disciplinele științifice pot fi clasificate în: *științe ale naturii și științe sociale*.

Având în vedere această delimitare, contabilitatea este o **disciplină științifică** din domeniul *științelor sociale*, deoarece:

- este o creație a ființei umane ca răspuns la nevoi practice;
- reflectă fenomene, activități și fapte sociale;
- se adresează diferitelor grupuri de utilizatori care fac parte integrantă din societate (manageri, bancheri, acționari, salariați, organisme fiscale, etc.);
- produce situații financiare (bilanț, cont de profit și pierdere, situația modificărilor capitalului propriu, situația fluxurilor de trezorerie și note explicative) ce furnizează informații pentru luarea deciziilor și care au un impact asupra comportamentului indivizilor;
- este influențată de mediul economic, social, juridic și politic, adică de fenomene sociale.

Ca domeniu al științelor economice, contabilitatea este astăzi adjudecată de două familii de științe: **economice** și **de gestiune**.

Analiza statutului contabilității se circumscrie în perimetrul unei controverse: există argumente conform cărora putem considera contabilitatea fie artă, fie tehnică, fie știință, fie limbaj.

Contabilitatea	<i>artă (ansamblul regulilor care interesează o activitate)</i>	În acest sens, putem asimila două accepțiuni: - <i>contabilitatea</i> = arta identificării, măsurării, înregistrării, clasificării, interpretării și comunicării datelor exprimate numeric, date implicate de evenimente care au afectat entitatea; - <i>contabilitatea</i> = o creație a omului, deoarece prin ea sunt prezentate în mod abstract fenomene concrete.
	<i>tehnică (ansamblul procedurilor utilizate în vederea realizării unui rezultat determinat)</i>	<i>contabilitatea</i> = tehnică de ordin cantitativ, de înregistrare, prelucrare, clasificare, interpretare și comunicare a informațiilor privind evenimentele juridice și economice din viața unei entități
	<i>știință (ansamblu de cunoștințe teoretice sau studii, cu o valoare universală, caracterizate printr-un obiect și o metodă, determinate și bazate pe relații și obiective)</i>	Părerile specialiștilor diferă: unii încearcă să justifice statutul de știință al contabilității prin prezența postulatelor, principiilor, regulilor de măsurare și prezentare acceptate de diferite sisteme contabile; alții încearcă să facă o analogie între <i>contabilitate (situații financiare)</i> și <i>geografie (harta geografică)</i> ca două componente ale științelor sociale. ¹ Contabilitatea ca știință are un obiect și o metoda proprie de cercetare. Ca utilitate în viața economico-socială, contabilitatea este considerată un instrument de bază în cunoașterea economico-financiară a entității.
	<i>limbaj</i>	Dispune de o sintaxă, o semantică și o practică a utilizării sistemului ei de semne. Partea practică a limbajului contabil o regăsim în contextul comunicării informațiilor contabile și a modului de folosire de către diferiți utilizatori. El facilitează controlul activității unei entități și favorizează luarea deciziilor.

¹ Bernard Colasse – citat de N. Feleagă & colectiv în “Bazele contabilității”, Ed. Economică, București, 2002, pag. 14-15.

Pe baza acestor delimitări, se poate pune întrebarea: îi putem atribui contabilității doar rolul de “înregistrare a fenomenelor economice”? Evident, nu. Contabilitatea trebuie considerată ca o disciplină matură, cu mai multe teorii, componentă a științelor de gestiune, abordare rezultată dintr-o nouă re poziționare a disciplinelor științifice din domeniul social.

Iată o concluzie care invită la dezbateri și, de ce nu, poate la clarificări privind identitatea științifică a contabilității!

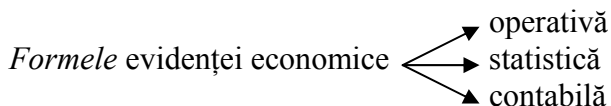
2.2. Evidența economică – componentă a sistemului informațional financiar-contabil. Formele evidenței economice.

Aspecte teoretice

Sistemul informațional-contabil = un ansamblu organizat și integrat al principiilor, metodelor, mijloacelor și procedurilor utilizate într-o entitate pentru culegerea, înregistrarea, prelucrarea și stocarea și/sau transmiterea, analiza și valorificarea informațiilor financiar-contabile necesare conducerii în vederea luării deciziilor.

Deoarece în cadrul entității patrimoniale distingem fluxuri de bunuri materiale, fluxuri de valori și fluxuri de informații, rezultă că organizarea sistemului informațional este condiționată de organizarea corespunzătoare a procesului tehnico-economic (fluxuri de bunuri și valori).

Principala sursă de date și informații care înregistrează, prelucrează și vehiculează în cadrul sistemului informațional economic o reprezintă **evidența economică**.



Deși se deosebesc între ele prin metodele folosite pentru culegerea, prelucrarea și prezentarea datelor, cele trei forme ale evidenței economice se completează reciproc, neputând fi izolate unele de altele, constituind un sistem unitar de evidență.

EVALUARE ORALĂ

1. Ce este sistemul informațional financiar-contabil?
2. Definiți evidența economică și formele ei.
3. Caracterizați contabilitatea ca formă a evidenței economice.

2.3. Obiectivele și funcțiile contabilității. Sisteme de contabilitate

Aspecte teoretice

Obiectivele contabilității:

a) pe plan *conceptual*

- să-și definească grupul de fapte și fenomene investigate, adică obiectul de studiu;
- să-și precizeze metoda proprie de cercetare, mijloacele și procedeele adecvate;
- să delimiteze normele, principiile care guvernează obiectul studiat;
- să opereze cu o terminologie sau cu un vocabular specific.

b) pe plan *practic*

- să ofere informații necesare fundamentării planurilor și programelor de activitate – bugetului de venituri și cheltuieli;
- să asigure urmărirea și controlul valoric al activităților desfășurate;
- să ofere informații necesare nevoilor proprii ale entității și ale terților;
- să asigure informațiile necesare pentru redactarea situațiilor financiare;
- să asigure controlul integrității patrimoniului și protejarea acestuia;
- să asigure informațiile necesare pentru obținerea “unei imagini fidele, clare și complete a patrimoniului (activelor, datoriilor și a capitalurilor proprii) și a rezultatelor obținute”.

Funcțiile contabilității

- funcția de înregistrare;
- funcția de informare;
- funcția de control gestionar;
- funcția previzională.

Ca un corolar, în ceea ce privește funcțiile și sarcinile contabilității, la art.2 din Legea Contabilității nr.82/1991, republicată, se menționează:

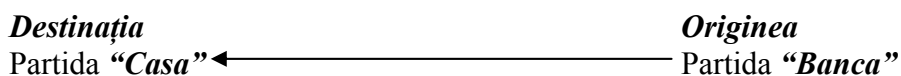
„Contabilitatea este o activitate specializată în măsurarea, evaluarea, cunoașterea, gestiunea și controlul activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, precum și a rezultatelor obținute din activitatea entităților. În acest scop, contabilitatea trebuie să asigure înregistrarea cronologică și sistematică, prelucrarea, publicarea și păstrarea informațiilor cu privire la poziția financiară, performanța financiară și alte informații referitoare la activitatea desfășurată, atât pentru cerințele interne ale acestora (entităților), cât și în relațiile cu investitorii prezenți și potențiali, creditorii comerciali și financiari, clienții, instituțiile publice și alți utilizatori.”

Sisteme de contabilitate

- | | | |
|---|---|--|
| 1. <i>După concepția de reprezentare a obiectului contabilității</i> | { | - sistemul contabil în partidă simplă
- sistemul contabil în partidă dublă
- sistemul contabil în partide multiple |
| 2. <i>După conceptul de organizare a conturilor și obiectivele contabilității</i> | { | - sistemul contabil cu un singur circuit (monist)
- sistemul contabil cu dublu circuit (dualist) |
| 3. <i>După cultura contabilă și armonizare cu standardele</i> | { | - sistemul contabil continental
- sistemul contabil anglo-saxon |

Contabilitatea *în partidă simplă* se numește astfel pentru că în concepția ei de reprezentare o tranzacție economică se înregistrează într-o singură partidă. De exemplu, intrarea unei sume de bani în casierie se înregistrează în partida “Casa”.

Contabilitatea *în partidă dublă* = reprezentarea tranzacțiilor economice se face în două partide, concomitent, o partidă care arată *originea* și o alta care indică *destinația*. De exemplu, în cazul în care suma de bani intrată în casierie provine de la bancă, se va înregistra în două partide: partida “Banca” pentru a înregistra originea banilor și partida “Casa” pentru a evidenția destinația acestora.



Sistemul de contabilitate cu *un singur circuit (monist)* organizează conturile într-un singur flux în cadrul circuitului economic: **capital – aprovizionare – exploatare – vânzare – realizare**, atât pentru relațiile cu terții (funcțiile externe), cât și cele ale gestiunii interne (funcțiile interne).

Sistemul de contabilitate *în dublu circuit (dualist)*

Potrivit acestei abordări, sistemul de contabilitate cuprinde două componente:

- {- contabilitatea financiară/generală;
- {- contabilitatea de gestiune/analitică

Sistemul de contabilitate *în dublu circuit (dualist)* este practicat îndeosebi în țările Uniunii Europene, în timp ce în țările anglo-saxone și în America predomină contabilitatea într-un singur circuit (monistă, integrată).

EVALUARE ORALĂ

1. Cum este definită contabilitatea în Legea contabilității nr. 82/1991, actualizată?
2. Care sunt funcțiile contabilității?
3. Caracterizați sistemele de contabilitate monist și dualist.
4. Care sunt diferențele esențiale între contabilitatea financiară și contabilitatea de gestiune?
5. Caracterizați sistemele de contabilitate în partidă simplă și partidă dublă.

2.4. Utilizatorii informațiilor contabile și cerințele lor informaționale

Aspecte teoretice

Cu siguranță, vă amintiți de povestea Albei ca Zăpada și celebra sa întrebare adresată unei oglinzi fermecate: *“oglinde, oglinjoară, cine-i cea mai frumoasă din țară?”*. La fel și utilizatorul unor situații financiar-contabile care dorește să afle realitatea despre entitatea pe care o conduce, o creditează sau o dorește ca partener. Din păcate, nu de puține ori, imaginea conferită de contabilitate cosmetizează realitatea în raport de un interes sau altul. Este adevărat faptul că nu doar informația contabilă asigură imaginea completă a unei activități, dar **rolul** jucat de aceasta în procesul decizional este unul de prim rang. Interdependența cu alte compartimente ale unei entități, de exemplu, conferă contabilității încă un argument în ceea ce privește rolul său în viața economică.

Și, pentru că acest subcapitol începe cu o serie de întrebări, să continuăm pe același drum și să vedem împreună cine sunt utilizatorii informației furnizate de contabilitate.

Definită ca un proces de furnizare, către diverși utilizatori, a unor informații referitoare la o entitate economică, contabilitatea este de fapt un aliat al acestor utilizatori în procesul decizional.

Gruparea utilizatorilor la care ne referim poate îmbrăca următoarele forme:

A. **Utilizatorii externi** (persoanele din afara unei entități ce au nevoie de informații referitoare la aceasta în vederea unor raporturi economico-financiare):

1. **Finanțatorii unei entități:**

a) **Investitorii actuali și potențiali**

Aceștia sunt interesați de informații referitoare la: capacitatea entității de a realiza câștiguri viitoare; dividendele distribuite de întreprindere; riscul asociat investiției; modul de remunerare al managerilor; rezultatul net pe acțiune; cotațiile acțiunii pe diferite piețe de capital.

b) Creditorii care sunt reprezentați de:

- creditorii bursieri (obligatarii-deținătorii de obligațiuni) care sunt interesați să cunoască informații despre randamentul și riscul asociat unei obligațiuni, gradul de îndatorare al entității, lichiditatea entității etc.
- creditorii bancari care sunt interesați de informații despre: capacitatea de rambursare a împrumuturilor, rentabilitatea entității, modul de finanțare al imobilizărilor, structura financiară a entității etc.

c)Furnizorii

Finanțează entitatea patrimonială prin creditul acordat pe perioada cuprinsă între momentul achiziției de bunuri, primirii de lucrări și servicii și momentul achitării acestora. Ei doresc să se informeze în ce măsură societatea debitoare va fi capabilă să-și onoreze obligațiile contractuale.

d)Instituțiile statului și alte autorități

Pot finanța entitatea patrimonială prin acordarea de subvenții pentru investiții. Necesarul acestora este stabilit prin analize în cadrul cărora informația contabilă ocupă un loc privilegiat.

De asemenea, prin intermediul administrației fiscale pot solicita informații necesare stabilirii bazelor de calcul al impozitelor și taxelor.

2.Clienții

Aceștia sunt interesați de obținerea unor informații legate de continuitatea activității entității ca o garanție a continuării contractelor încheiate. Interesul lor vizează de asemenea, politica de prețuri și de servicii (de exemplu – întreținere și reparații), etc.

3.Partenerii sociali (salariații, sindicatele)

- Salariații sunt interesați de informații privind: mărimea și modul de utilizare a profitului, extinderea sau restrângerea activității, continuarea activității entității ca o garanție a conservării locurilor de muncă, etc.
- Sindicatele solicită informații privind: politica salarială, condițiile de muncă, modul de remunerare al managerilor, etc.

4. Alți utilizatori, reprezentați de: colectivități locale, mișcările ecologiste, organizațiile de protecție a consumatorilor, concurența, tribunalele, etc.

B. *Utilizatorii interni* reprezentați de *manageri*. Ei apelează la informațiile contabile care reflectă politicile de exploatare, de investiții, de finanțare pentru fundamentarea deciziilor lor. În acest scop, ei folosesc atât informațiile făcute publice cât și informațiile din contabilitatea curentă. Spre deosebire de utilizatorii externi, managerii au acces și la informațiile din sfera contabilității de gestiune (acestea nu sunt făcute publice).

Aplicație propusă spre rezolvare

Grupați următorii utilizatori ai informației contabile pe cele două categorii prezentate: director financiar, investitor potențial, consultant financiar, director de marketing, bancher, director comercial, administrația locală sau centrală.

UTILIZATORI INTERNI	UTILIZATORI EXTERNI
Director financiar	

Dați câte un exemplu de decizie economică luată de fiecare din acești utilizatori pe baza informației furnizate de contabilitate.

1. Considerați că informațiile contabile solicitate de către investitori sunt utile și partenerilor sociali? Comentați răspunsul.
2. Investitorii actuali și potențiali au aceleași nevoi informaționale? Comentați răspunsul.

Teste grilă

Încercuiți varianta corectă:

1. Nu sunt finanțatori ai entității :
 - a) clienții;
 - b) furnizorii;
 - c) creditorii bursieri;
 - d) managerii;
 - e) statul.

2. Au acces la informațiile privind costurile de producție:
 - a) creditorii bursieri;
 - b) furnizorii;
 - c) clienții;
 - d) utilizatorii externi;
 - e) managerii.

2.5. Reglementarea contabilității în România

După anul 1990, procesul de reformare demarat în întreaga economie a cuprins și domeniul contabilității. România s-a confruntat cu problema alegerii modelului de contabilitate care să-i servească drept sursă de inspirație. În urma analizelor făcute a fost adoptat un model contabil destul de asemănător cu cel al Franței, considerat cel mai apropiat de condițiile din România anilor '90 și anume: un număr mare de întreprinderi mici și mijlocii, absența piețelor financiare, nevoia de finanțare bancară și guvernamentală a întreprinderilor etc.

Începutul reformei contabile s-a concretizat la sfârșitul anului 1991 sub forma Legii contabilității nr. 82/1991, emisă de Ministerul Finanțelor, însă implementarea acestei legi a durat mai mult. În 1993 Direcția Generală Legislație Contabilă din cadrul Ministerului Finanțelor a emis Regulamentul de aplicare a Legii contabilității prin Hotărârea de Guvern (H.G.) nr. 704/1993, care cerea întreprinderilor românești să aplice Legea contabilității începând cu 1 aprilie 1994. Totodată au fost elaborate: planul de conturi general și normele metodologice de utilizare a conturilor, modelele registrelor contabile și ale situațiilor financiare (denumite documente de sinteză), formularele comune privind activitatea economico-financiară și normele de întocmire și utilizare a acestora. Prin aceste reglementări s-a urmărit schimbarea rolului contabilității și al raportărilor financiare de la oferirea de informații pentru statistici macroeconomice la realizarea unei oferte de informații financiare pentru diferite categorii de utilizatori. Ca utilizator principal rămâne tot statul cu scopul urmărit de a formula politici economice coerente.

Contabilitatea românească nu putea să rămână indiferentă la schimbările majore care au avut loc pe plan mondial, în direcția mondializării economiei și globalizării piețelor financiare. Sprijinul specialiștilor francezi în realizarea unui model contabil care să răspundă nevoilor unei economii de tranziție, cum a fost cea a României în anii '90, care să răspundă totodată și cerințelor din Uniunea Europeană, a fost completat începând cu anul 1997 de o echipă de specialiști englezi care i-a ajutat pe normalizatorii români să creeze un sistem contabil compatibil noilor necesități: aderarea la Uniunea Europeană și deschiderea întreprinderilor românești către piețele internaționale de capital.

În această direcție, a debutat Programul de dezvoltare a contabilității din România al cărui scop declarat s-a concretizat, pe lângă continuarea armonizărilor cu directivele europene, în realizarea unei convergențe cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, elaborate de organismul internațional de normalizare IASB (International Accounting Standards Board).

În viziunea acestui Plan de dezvoltare, reglementările românești în domeniul contabilității au trebuit să cuprindă: legea contabilității; o versiune actualizată a reglementărilor care să reflecte în totalitate cerințele Directivei a IV-a, Standardele Internaționale de Raportare Financiară și recomandări și ghiduri practice privind reglementările și standardele contabile.

Totalitatea actelor normative elaborate de către instituțiile statului, împreună cu doctrina contabilă, formează ***dreptul contabil românesc***.

Textele dreptului contabil românesc se referă la:

- Legea contabilității nr.82/1991, actualizată;
- Ordinul M.F.P. nr. 1802/decembrie 2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind întocmirea situațiilor financiare anuale individuale și situațiilor financiare anuale consolidate.
- Ordinul M.F.P nr. 4160/2015 privind modificarea și completarea unor reglementări contabile
- Ordinul M.F.P nr. 166/2017 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, precum și pentru modificarea și completarea unor reglementări contabile

Planul de conturi general este aliniat Standardelor Internaționale de Contabilitate.

Cadrul național cuprinde reglementări și norme emise de alte instituții abilitate (CECCAR, ASF),² instrucțiunile Ministerului Finanțelor Publice care fac precizări în legătură cu interpretarea unor texte legale.

Cadrul general conceptual internațional este reprezentat de directivele emise de UE privind reglementările contabile și normele contabile internaționale emise de IASB (Consiliul internațional pentru standarde de contabilitate).

În ***dreptul contabil românesc*** au fost integrate prevederile Directivei a IV-a CEE privind conturile anuale ale societăților, a celor din Directiva a VII-a privind conturile consolidate și a Directivei a VIII-a privind normele de auditare a situațiilor financiare.

Începând cu 1 ianuarie 2015, entitățile din România aplică Reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate (Ordinul M.F.P. nr. 1802/decembrie 2014). Acestea transpun

² Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, Autoritatea de Supraveghere Financiară